

Разузнавателното управление на Генералния щаб на БНА (РУ-ГЩ, [военното разузнаване при комунистическия режим](#), б.а.) е създадо в края на 70-те години на XX век тайна спомагателна картотека, която символично е могла да бъде кръстена картотека „Запознанства“, тъй като в нея са картотекирани данните за всички лица, с които военните разузнавачи, работещи под дипломатическото прикритие, както и сътрудниците на РУ-ГЩ са се запознавали независимо от повода за запознанството.

Това става ясно от документ на военното разузнаване, съхранен в Централизирания архив на Комисията по досиетата, който [desebg.com](#) публикува онлайн.

Той представлява препис на секретни Указания на зам.-началника на Генералния щаб на БНА и началник на Разузнавателното управление на ГЩ ген. Васил Зикюлов относно: Завеждане на отчет на гражданите от капиталистическите и развиващите се страни, с които оперативните работници и сътрудниците от РУ-ГЩ установяват лични запознанства.

Документът е от 1979 г. (преписът на указанията е от 1986 г.) и с него се дават напътствия за реда и начита на създаване на тази помощта картотека с данни на лица, с които военните разузнавачи и сътрудниците им са създали запознанства.

Военното разузнаване създадо тайна картотека „Запознанства“

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 19 Ноември 2020 18:23

От указанията на шефа на военното разузнаване се разбира, че целта на новата картотека е използването на възможностите на оперативния архив за „своевременно разкриване на подставените и съмнителни лица“.

Разпоредено е от септември 1979 г. са се водят на отчет лицата от капиталистическите и страните от Третия свят, а също така и български граждани – бегълци и невъзвращенци, с които военните разузнавачи и агентите на военното разузнаване завързват запознанства.

Дадени са указания за всеки оперативен работник или сътрудник в „Архив и специална картотека“ да се води работно дело, в което да се събират материалите за лицата, с които е осъществено лично запознанство.

Посочена е и информацията, които трябва да се събира за лицата – от обичайната като имена, националност и други биографични данни, до характер и степен на запознанство, поведение, въпроси, по които са водени разговори и т.н.

Списъкът не прави изключение дори от запознанствата с лица по битови и други въпроси като преподаватели по езици, лекари, шивачи, монтьори и др.

Наредено е оперативните работници и сътрудниците на военното разузнаване да отбягват задълбочаването на контакти с лица, чието поведение е съмнително, и които не представляват оперативен интерес.

Документът е включен в сборника [„Военното разузнаване през комунизма“](#), издание на [Коми](#)
[сията по досиетата](#)
, 2012 г.

Военното разузнаване създадо тайна картотека „Запознанства“

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 19 Ноември 2020 18:23

КРДОПБДСРСЕНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
3 17
от ЗДРДОПБДСРСЕНА

ПРЕМИС от № 08813/1373

21

СЕКРЕТНО
Вс. М. 6

У К А З А Н И Я

НА ЗАМ.-НАЧАЛНИКА НА ГЕНЕРАЛНИЯ ШАБ НА БНА
И НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВАТЕЛНО УПРАВЛЕНИЕ-ГЩ

ОТНОСНО: Заведане на отчет на гражданите от капиталистическите и развиващите се страни, с които оперативните работници и сътрудниците от РУ-ГЩ установяват лични запознанства.

С цел увеличаване възможностите на оперативния архив на РУ-ГЩ за решаване на различни организационни задачи и за своевременно разкриване на подставите и съизпълнителите лица от 1.9.1979 г. да се организира и води отчет на гражданите от капиталистическите и развиващите се страни и българските граждани - бегълци, невъзвращащи и постоянно живущи в чужбина, с които оперативните работници и сътрудниците от РУ-ГЩ установяват лични запознанства.

При организирането и воденето на отчета да се има за изпълнение следното:

1. За всеки оперативен работник и сътрудник да се води в отделение "Архив и специална картотека" работно дело, в което да се прилагат материалите за лицата, с които същият установява лични запознанства. Водените досега картони обр. 10 да се подмият в тези дела.

2. Оперативните работници ежесечно да представят в отделение "Архив и специална картотека" списък на лицата, с които

- 2 -

са установили запознанства. Такива списъци представят и за ръководените от тях сътрудници. За всяко лице да се посочат: имената, гражданството, национална принадлежност, възраст и други биографични данни: обстоятелствата, при които е установен контакта, характер и степен на познание; поведението му; по какви въпроси е воден разговор; оценка на оперативния работник.

В списъка се включват всички лица, с които е установено запознанство през месеца по линия на прикритието, общи познания и такава, установени за решаване на различни битови и други въпроси като: преподаватели по езици, лекари, швачки, монтьори и др. Когато през месеца е получена допълнителна информация за лица, за които е вече донесено, тя също да се докладва.

В списъка не се включват лицата, с които контактите е осъществени по заповед, контактите осъществени в прикритията с цел издаване на визи, оформяне на консулски заверки и услуги, такива с бакали, бръснари и др., при даване на рекламна информация, както и еднократни контакти, при които не е получена достатъчна усвоенна информация.

Списъкът се подписва от оперативния работник, като се посочва оперативния номер.

Резидентът и началникът на отделението (ОП) вземат писмено отношение по списъците.

3. Включените в списъците лица се картотекират в спомагателната картотека.

Преди картотекизирането се прави проверка в картотеките на РУ-ГЩ.

Военното разузнаване създадо тайна картотека „Запознанства“

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 19 Ноември 2020 18:23

- 3 -

В случаите, когато се установи, че към лице, включено в списъка има оперативни отношения оперативен работник от РУ-ПЦ, смятат се запознава с получените данни, а при необходимост се прави претпо-извлечение. Когато за лицето има архивни материали, смята задължително се предоставят за ползване от оперативния отдел за допълнителна оценка и оперативни изводи.

4. Оперативните работници и сътрудниците внимателно да избягват задълбочаването на лични връзки с лица, които със своето поведение предизвикват съмнение и които не представляват оперативни интереси и не могат да служат за разсейване вниманието на противнико-вите контраразузнавателни органи.

Установяването на лични връзки с български граждани-бе-гълци и невъзвращени да се извършва само по изключение, с разре-шение на Центъра.

Контрола по изпълнението на настоящите указания от опера-тивния състав и сътрудниците възлагам на началниците на отдели, от-деления (ОФ) и резидентите.

Контрола по съвременното картотекиране на включените в списъците лица и организиране получаването на личната информа-ция от заинтересованите оперативни органи от РУ-ПЦ възлагам на на-чалника на отделение "Архив и специална картотека".

Общият контрол по изпълнението на настоящите указания възлагам на зам.-началника на РУ-ПЦ по агентурната работа.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Примерен образец списък на лицата, с които ОФ (сътрудник) № _____ е установил запо-знавател през месец.....

ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА ГЕНЕРАЛНИ ЩАБ НА БНА
И НАЧАЛНИК НА РАЗУЗНАВ.УПРАВЛЕНИЕ - ГЦ
ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК (ЗНАСЛОВ)

№ 02143 / 02.10.1986г.
Отпечатано в 1 екс.
Размножено в 5 екс.